

Bożena Zboina

"Dzieje publicznego szpitalnictwa w Ostrowcu Świętokrzyskim",
Waldemar Ryszard Brociek,
Sandomierz 2005 : [recenzja]

Acta Scientifica Academiae Ostroviensis nr 31, 183-184

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Bożena Zboina

Recenzja wydawnicza książki

„DZIEJE PUBLICZNEGO SZPITALNICTWA W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM.”

Książka Waldemara Ryszarda Broćka pt. „Dzieje publicznego szpitalnictwa w Ostrowcu Świętokrzyskim” została wydana w 2005 roku przez Wydawnictwo Diecezjalne w Sandomierzu.

Książka składająca się z 288 stron, podzielona została na jedenaście rozdziałów. Autor jest historykiem, pracownikiem Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Św.

Książka, bardzo interesująca zwłaszcza w części historycznej, styl językowy zrozumiały i logiczny. Dokonano w niej przeglądu historycznych materiałów od końca XVIII wieku do czasów współczesnych, dotyczących działalności szpitali na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego.

Publikacja zawiera zarówno treści poświęcone pierwszym publicznym szpitalom, jak również działalności władz miasta okresu powojennego oraz zmianom systemowych w reformowanym systemie ochrony zdrowia od 1965 roku. Autor szeroko opisuje współczesne rozwiązania medyczne i podejście do pacjenta hospitalizowanego. Przedstawienie dziejów publicznego szpitalnictwa jest rzeczą bardzo interesującą, zwłaszcza, że książek poświęconych tej tematyce jest niewiele.

Poprzez tak dobrane treści Autor dostarcza nam wiedzy dostępnej tylko nielicznej grupie osób mających wgląd do zbiorów archiwalnych. Książkę wyróżnia zarówno treść, jak i bogaty zbiór fotografii ze zbiorów muzealnych i prywatnych. Publikacja kierowana jest do osób interesujących się historią i przemianami systemowymi w ochronie zdrowia. Z pewnością wzbudzi wiele emocji wśród byłych i obecnych pracowników szpitala, jak i mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego, którzy na zdjęciach rozpoznają znajome twarze z przed 30 lat.

Pierwsze rozdziały książki zatytułowane: „Na przełomie wieków” opisują zręby szpitalnictwa w regionie świętokrzyskim od końca XVIII wieku do 1914 roku. Autor zapoznaje czytelników z realiami i trudnościami panującymi w tym okresie. Opisuje budynki, w których sprawowana była wówczas opieka, gdzie tylko nazwa wskazywała, że jest to szpital.

Podstawową ideą dawnego szpitala było miłosierdzie chrześcijańskie, natomiast pomoc lekarska nie stanowiła głównego celu działania placówki. Szpitale średniowieczne były przytułkami, które to miłosierni ludzie fundowali dla pielgrzymów, bezdomnych, nędzarzy, opuszczonych dzieci, samotnych kobiet ciężarnych i chorych. Początek organizowania publicznej służby zdrowia przypada na okres Księstwa Warszawskiego. Wówczas Komisja Rządząca powołała Najwyższą Dyрекcję Lekarską i urząd Lekarza Powiatowego z tytułem fizyka, który miał zapobiegać epidemiom, leczyć biednych, szczepić przeciwko ospie, badać zwierzęta przeznaczone na rzeź, nadzorować lekarzy i felczerów. Sytuacja uległa zmianie w połowie XIX wieku, kiedy to leczeniem chorych zaczęły zajmować się osoby wykształcone na wydziałach lekarskich.

W kolejnych rozdziałach Autor przedstawia szpitalnictwo w okresie I wojny światowej i okresie międzywojennym, opisując trudne warunki bytowe i sprzętowe, z którymi musieli borykać się lekarze i organizatorzy służby zdrowia. Czytając następne rozdziały książki czytelnik może prześledzić, jak w miarę upływu czasu zmieniał się system organizacji ochrony zdrowia i system finansowania szpitali, z budżetowego, na mieszany budżetowo-ubezpieczeniowy, jak wzrastał poziom usług leczniczych, diagnostycznych. Autor opisuje również problemy bazowe i finansowe, z którymi boryka się współczesna ochrona zdrowia, aby sprostać oczekiwaniom pacjentów.

Po przeczytaniu książki nasuwa się myśl, że ucichły epidemie trapiące ludność przed wiekami, ale pojawiły się nowe zagrożenia: AIDS, udary, choroby serca, wypadki komunikacyjne. Z przytułków przenieśliśmy się do pięknych, nowoczesnych budynków z nowoczesną bazą diagnostyczną, wykształconą kadrami, ale problemy z którymi muszą zmierzyć się niosący pomoc w ramach dzisiejszego systemu opieki zdrowotnej pozostają te same.

Zachęcam również do przeczytania książki z uwagi na opis postaci, które współuczestniczyły w organizowaniu opieki nad potrzebującymi i tym samym wpisały się w pamięć mieszkańców regionu ostrowieckiego. Książka z pewnością będzie miłą lekturą wprowadzając czytelnika w szeroko pojęty świat medyczny, jakiego nie znamy.